

lodčke s hrano; sam tega nikoli ne počnem in jih po nepotrebnem dodatno ne vznemirjam.

Koraki:

1. Ujeto/novo matico v matičnici brez spremljevalk obesimo na žebliček v notranjosti zabojske (možnost menjave matice).
2. Zabojske zapremo in v odprtino vstavimo lijakast sipalnik, ki ga popršimo z vodo.
3. Iz panja vzamemo sat, pričnemo s stranskimi sati, čebele na satu dobro popršimo z vodo, da nam ne bi odletele,
4. in jih z energičnim udarcem po roki, v kateri držimo sat, otresemo v sipalnik.
5. Preostale čebele ometemo s sata v sipalnik.

Ko otresemo/ometemo vse sate, odstranimo sipalnik in zabojske zapremo. Sate z zalego, ki so ostali brez čebel, lahko zložimo v druge panje (tudi v medišče) oziroma jih, še bolje, zavržemo (zmrzujemo, pretalimo) in tako odstranimo vse varoje, ki se nahajajo v pokriti zalegi. Tako pripravljen umetni roj-ometenec – postavimo za 48 ur v temen in hladen prostor. Po potrebi nagnemo zabojske na bok in

čebele pokapljamo z raztopino oksalne kisline ustrezne koncentracije ter tako odstranimo varoje, ki se nahajajo na ometenih čebelah. Na mrežico zabojske z zunanje strani lahko položimo sladkorno pogačo. Po 48 urah umetni roj pred vselitvijo skozi mrežo znova popršimo z vodo, z zabojskom udarimo ob tla, da čebele, ki so oblikovale grozd, padejo na dno, znova popršimo in iz zabojske vzamemo matico v matičnici, ki jo sedaj odpremo; najbolje je, da odprtino matičnice zamašimo s sladkornim testom in jo obesimo vertikalno med nezgrajeno satje, in sicer tako, da je sladkorno testo na dnu matičnice in je obrnjeno proti dnu panja; na naklado, v katero smo na sredino med nezgrajeno satje izbrane mere z risalnim žebličkom pričvrstili matičnico, poveznemo prazno naklado in vanjo vsujemo čebele iz zabojske; počakamo, da se čebele pomaknejo med sate in panj zapremo. Novo družino izdatno krmimo, dokler ne zgradi vsega satja. ■

Avtorskemu honorarju se avtor odpoveduje.

Prispevek je lektoral avtor sam.

Uredništvo

Moje ljubiteljsko »AŽ-maksi« čebelarjenje

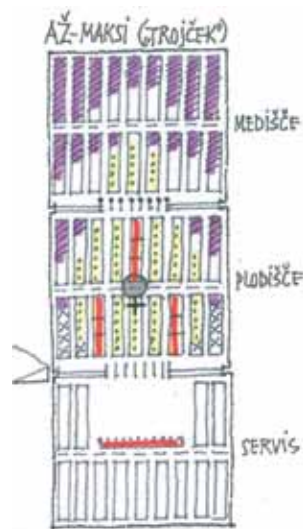
Marjan Debelak, marjan.debelak@guest.arnes.si

Kot čebelar z majhnim številom čebeljih družin si lahko privoščim bolj nenavadne pripomočke in načine čebelarjenja, kot bi bilo to primerno za »velike«, saj si lahko vzamem več časa za »rejo« posamezne čebelje družine. Zato prikazujem moj način rabe teh panjev zgolj kot zanimivost. Da ti nenavadni načini le niso v škodo drugim čebelarjem, recimo s širjenjem bolezni, ropanjem ali uvajanjem tujih vrst čebel! Tega se seveda tudi držim pri mojem »AŽ-maksi« načinu čebelarjenja, ki je predmet pričujočega zgoščenega poročila o teh, pri meni preizkušenih novostih.

Moje odstopanje od običajnih čebelarskih praks je najbolj opazno v tem, da za čebelarjenje uporabljam navadne (standardne) AŽ-panje s preprostim sestavljanjem v panjske enote s poljubno veliko panjsko prostornino. Od očeta podedovane, skoraj 100 let stare »žnideršice« sem namreč povezal z vehami. Precej podobno, kot so to delali naši predniki pri kranjih. Tako zdaj žnideršiči niso več panji z omejeno (premajhno) prostornino. Postavljeni so ob bok nakladnim panjem, ki imajo tudi poljubno veliko prostornino. Ker so v mojem čebelnjaku žnideršiči zloženi v tri vrste (tako da jih še lahko priročno upravljam), čebe-

larim s čebeljimi družinami v »AŽ-maksi trojčkih«, kot sem poimenoval to navpično združitev treh standardnih AŽ-panjev. V zadnjih letih mi je najljubše čebelariti tako, kot na tipičnem primeru prikazujem na risbi.

Risba kaže razporeditev satja in njihovo vsebino v družini, naseljeni v »AŽ-trojčku«, na vrhuncu razvoja. Rdeče obarvani so sati s trotovino, s katero odstranjujem varoje in zaviram rojilno razpoloženje. Pri mojem načinu čebelarjenja taka panjska (pre)ureditev čebelam ne

Skica čebelarjenja v »AŽ-maksi trojčkih«.

povzroča nikakršnih težav. V nasprotnem bi ta način sestavljanja panjev že davno opustil. Podobno so najbrž hitro ugotovili tudi naši predniki pri čebelarjenju s kranjiči, na katere so polagali druge kranjiče in jih prek vseh povezovali v večje panjske enote. Nobene kritične pripombe na tak njihov način ni bilo zaslediti, ampak zgolj veliko hvale in ponosa, da so bili med prvimi, ki so uporabljali ali celo odkrili čebelarjenje s poljubno veliko panjsko prostornino s panji v čebelnjakih. Dvoetažno zalegalno gnezdo (plodišče) družine je pri prikazanem načinu čebelarjenja v srednjem panju, kjer ima družina tudi stalno odprto žrelo. Nad njim je za družino v gornjem panju dvoetažno medišče, ki ga odpiram po potrebi. V spodnjem panju pa je v dveh etažah t. i. servisni oddelek za najrazličnejše potrebe: za čiščenje in popravilo satja, za predelavo in prenos namočenega, strjenega medu, za stimulatívno krmljenje na zalego ob prenosu medu z odkritimi pokrovcí na medenem satju iz shrambe, po potrebi tudi za namestitév pomožne družine ali roja itd.

Če katera družina v »AŽ-trojčku« spomladi zamuja z razvojem, ji dodajam sate zalege iz pomožne družine v 7-satnem AŽ-panju. To opravi postopno pred pojavom najpomembnejših paš (pri meni sta to smreka in lipek). Pred glavno pašo pa ji odvzamem vse sate za še zadnjo, najizdatnejšo okrepitev najmočnejših družin v »trojčkih«. Z njih ometem čebele nazaj v njihov nekoliko zožen panj. Torej naredim iz pomožne družine umetni roj na praznih satnikih, ki so pregrajeni s tesno vstavljenima dvema ožjima tankima letvicama in opremljeni samo z ozkimi trakovi satnic. Ometenca seveda krmim, zato da v teh satnikih hitro, lepo in trdno zgradi naravno satje. Te sate v naslednjem letu ali naslednjih letih postopno dajem v »AŽ-trojček«, iz katerega izločam staro satje.

Na ta način so vse družine v »AŽ-trojčkih« zelo močne, sposobne za maksimalno izrabo paš. Hkrati jim v rojilnem obdobju, ko je družina pripravlj-

Od očeta podedovane, skoraj 100 let stare AŽ-panje sem sestavljal v poljubno velike panjske sklope »AŽ-maksi«.

na gojiti trote (aprila, maja, junija), postopno vstavljam vse več – včasih celo do tri – trotojskih satov. Seveda jih po približno 20 dneh, preden se troti izležejo in bi varoje lahko škodovali družini, izrežem in delno tudi samo izpraznim (odkrijem in izperem) ter zamenjam z novimi. Ob takšnih priložnostih trotovin (skupaj z varojami) izrezujem tudi v drugih zaleženih satih. S takim intenzivnim gojenjem trotovske zalege odstranim veliko varoj, s stalnim obiljem nepokrite zalege pa v družini zaviram in po večini tudi preprečim njeno rojilno razpoloženje. Torej ubijem dve muhi na en mah! ■

TRGOVINA

Gospoka 3, 3000 Celje

~ Delovni čas ~

Pon.-pet. od 8.00 do 15.00

Sreda od 8.00 do 12.00 in od 15.00 do 18.00

Sobota od 8.00 do 12.00

PONUJAMO VAM:

- ~čebelarstvo zaščitno opremo, opremo in pribor
- ~sladkorne pogače
- ~med in ostale čebelje pridelke
- ~darilni program in kozmetiko na bazi čebeljih pridelkov
- ~kozarec za slovenski med in ostalo embalažo

Možnost naročanja prodajnih artiklov po telefonu, faxu ali e-pošti.
Tel./faks: 03/544 17 23; mail: trgovina.čebelca@amis.net

ČEBELCA

**ODKUPUJEMO
ČEBELJI VOSEK**